

VIENTIANE

TRONG NHỮNG NGÀY TẾT CỔ TRUYỀN

TRUNG DUNG - BẢO QUỲNH

Vientiane một thành phố ở ven sông Mekong, thành phố của những ngôi chùa, thành phố của những ngọn tháp cổ của những vườn cây và cánh đồng. Tết cổ truyền của nhân dân Lào kéo dài trong khoảng thời gian từ 13 đến 16.4 dương lịch hàng năm. Trong dịp tết cổ truyền này nhân dân thủ đô Vientiane nói riêng và nhân dân Lào có rất nhiều phong tục cổ truyền như tuổi nước vào người thân, kể cả khách đến nhà, phong tục này diễn ra khắp nơi từ nông thôn đến thành thị. Họ tuổi nước như vậy gọi là rửa sạch tất cả những gì dơ bẩn, xui xẻo trong năm cũ để bước sang năm mới nhiều may mắn và làm ăn phát đạt hơn. Trong cả nước Lào người người kéo nhau đi cúng viếng các chùa, gặp chúc mừng các nhà sư, cột chỉ vào cổ tay cầu phúc cho nhau. Đi thăm viếng bà con bạn bè. Gia đình đoàn tụ quây quần bên nhau chúc rượu, rồi sau đó tiễn người thân đi làm ăn xa. Và họ khai trương bắt đầu làm ăn trong năm mới.

Đối với chúng tôi, những người đã rất nhiều lần đến với đất nước Lào hiền hòa và tươi đẹp thì Thủ đô Vientiane có lẽ là một trong những thủ đô hiếm có

trên thế giới còn giữ được một môi trường trong lành, thanh thân, có nhiều cây xanh, nhiều khu biệt thự, có vườn rộng, có ao. Trừ một vài khu phố chính nhà liền nhà, còn lại là các nhà vườn thuộc vùng trung tâm thủ đô. Một tuần công tác ở thủ đô Vientiane và các địa phương thuộc vùng Nam Lào chúng tôi không hề nghe tiếng còi xe như ở thành phố lớn khác, vì người Lào rất tôn trọng trật tự, các loại xe ô tô và xe máy, xe súc súc (như xe lam của chúng ta) đi lại khá nhiều trong thành phố nhưng không hề thấy sự chen lấn nghẹt đường và bấm còi ầm ỏi. Đây là điều đầu tiên mà tất cả những ai đã đến với Vientiane đều ghi nhận được về một sự trật tự và nếp trong sinh hoạt xã hội. Nhờ hấp thụ sâu sắc hệ tư tưởng Phật giáo nên ở Lào không có cảnh ăn cắp nói dối, xe cộ đi lại nhường nhịn nhau trật tự một cách hết sức tự giác. Vào chợ Sáng, chợ lớn nhất nằm ở trung tâm thủ đô Vientiane chúng tôi thấy một hình ảnh rất đẹp trong việc kinh doanh giao tiếp giữa người mua và người bán không ồn ào náo nhiệt, không nói thách - cảnh mà chúng ta thường bắt gặp của các chợ ở các nơi trên thế giới. Những buổi sáng sau khi làm việc chúng tôi thường đi dọc lộ Luang -

Prabang, đại lộ lớn nhất của Vientiane, những căn nhà hai ba tầng xinh xắn núp dưới những chùm cây xanh, thỉnh thoảng chúng tôi nhìn thấy những ngôi chùa tháp vàng cao nhất trên nền trời xanh biếc. Một cảm giác thanh thản bao trùm lên khắp thành phố. Nói đến Lào mà không nói đến những ngôi chùa là một thiếu sót rất lớn. Thủ đô Vientiane chỉ có hơn 400 ngàn dân mà đã có trên 600 ngôi chùa lớn nhỏ, như thế cho thấy rằng ngôi chùa cũng với người dân Lào quây quần vào nhau làm nên những đặc tính rất độc đáo, đáng quý: trung thực, hiếu khách, hiền hòa thủy chung.

Trong những ngày tết này tại thủ đô Vientiane cùng với nhân dân thủ đô đi thăm viếng các đền chùa là hình ảnh các du khách của tất cả các nước trên thế giới ăn mặc rất đẹp và gọn gàng, giày dép bỏ ra ngoài trước khi bước vào chánh điện của những ngôi đền và chùa. Du khách không được chỉ thẳng vào nhà sư hay bất cứ tượng Phật nào, phụ nữ không được nắm tay hay đưa bất cứ vật gì trực tiếp đến các nhà sư và xin phép trước khi chụp hình lưu niệm với các sư.

Đến thăm thiền viện của chùa Heavy Buddha, ngôi chùa được đặt tên từ thế kỷ thứ 16 vì nó có nhiều

đá trong tòa chánh điện. Sau khi xin phép tiếp xúc với vị sư trụ trì chùa chúng tôi được biết nơi đây là trường học của các sư sãi, các nhà sư từ các miền của đất nước Lào được truyền dạy kinh Phật dưới sự hướng dẫn của các sư trụ trì thâm niên. Và tại đây chúng tôi dễ dàng nhận thấy kiến trúc Lào hoàn toàn khác với kiến trúc của Thái Lan, chúng tôi đã chú ý đến những biểu tượng hình ngọn lửa được đặt trên nóc chánh điện và cũng thấy được ở lối vào chùa và một điểm đáng chú ý là kỹ thuật khắc gỗ ở đây rất đẹp, đầy màu sắc, dính tua vào mái chùa trước cổng ra vào, chủ ý mô tả cuộc sống của đức Phật.

Đi sang ngôi chùa Sisaket nằm trên đường Sethathirath góc đại lộ Lane Xang, chúng tôi được biết nơi đây là một đền thờ duy nhất được tồn tại trong thời kỳ tàn phá của người Xiêm vào năm 1828. Có thể nói đây là một đền thờ cổ xưa nhất không bị hư hại do đó gây rất nhiều sự chú ý của du khách nước ngoài. Trong tòa chánh điện, dọc theo bờ tường của sân nhỏ bao bọc xung quanh nó trong tầm mắt chúng tôi là hàng trăm những cái hốc và kệ nhỏ chứa đựng 6.840 tượng Phật đủ hình đủ cỡ được làm bằng gỗ, thạch cao, đá, đồng, thiết và bạc. Trong đó chúng tôi

phát hiện có một số tượng được đề lùi ngày tháng ở thế kỷ thứ 15. Khi muốn đến thăm ngôi đền thờ này chúng ta nhớ là chùa đóng cửa vào ngày thứ hai. Một ngôi chùa khác ở thủ đô Vientiane cũng thu hút được nhiều du khách nước ngoài đến viếng nhất là du khách Phật tử đó là chùa PhraKeo nằm trên đường Sathathirath nằm phía bên kia đường của đền thờ Sisaket. Tìm hiểu chúng tôi được biết lịch sử ngôi chùa do các vị sư cao niên kể lại, chùa PhraKeo do vua Sethathirath xây dựng lúc ông ta từ Vương quốc Lanna ở bắc Thái Lan trở về phục hồi Vương quốc Lào. Nó đã trở thành một trong những ngôi chùa nổi tiếng có tượng Phật Emerald Bhuddha do Đức vua đã đem về.

Trong một lần tấn công bất ngờ năm 1779, người Xiêm đã chiếm đoạt tượng Phật Emerald Bhuddha và bấy giờ Emerald Bhuddha được đặt trong đền thờ cùng tên ở Bangkok (muốn đến thăm nơi này chúng ta tránh ngày thứ hai vì là ngày nghỉ của chùa).

Đi đến ngã ba đường Sethathirath, Samsenthat và Thadeua chúng ta nhìn thấy ngôi chùa Si Muang. Có thể nói đây là một ngôi chùa nhộn nhịp nhất ở thủ đô

Vientiane, có rất nhiều tín đồ từ khắp nước Lào về đây để cầu khấn. Đền này được xem như là một trong những ngôi chùa chính của thủ đô Vientiane vì có tượng đức Phật đặt tại đó. Là nơi hướng dẫn linh hồn, tâm trí của người dân thủ đô Vientiane, mọi người tin rằng nơi đây những lời khấn cầu mới trở thành sự thật, và để kết thúc việc đi viếng các chùa trong ngày chúng tôi trở về thăm Phathatluang nằm ở cuối đường That Luang hay người dân Lào còn gọi là Tháp Lớn. Đây là công trình cao nhất nhưng vẫn giữ được dáng mềm mại, duyên dáng chứ không gây cho người ta cảm giác mình nhỏ bé trước nét đồ sộ của công trình và nơi đây được coi như là đài kỷ niệm quốc gia quan trọng nhất của Lào. Tháp được làm bằng vàng và người ta cho rằng di hài của đức Phật được đặt trong đó, cũng có người cho rằng nó đã xây dựng trên 2.000 năm và được tạo từ một hình dáng như bây giờ từ thời kỳ Vua Sethathirath ở thế kỷ 15 là thời kỳ thịnh vượng nhất của Vương quốc cổ Lane Xang, tháp này được bao phủ bằng vàng và được trang trí một cách xa hoa trước khi bị tàn phá bởi những cuộc xâm lược bất ngờ và được khôi phục lại

vào đầu thế kỷ 20. Hiện nay Đảng và nhà nước Lào quyết định đây là biểu tượng của Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào.

Do nhu cầu công tác chúng tôi phải rời thủ đô Vientiane tươi đẹp không kịp dự một cuộc đua thuyền lý thú nhân ngày rằm tháng 11. Đối với người dân Lào nói chung và người dân thủ đô Vientiane nói riêng, rằm tháng 11 là ngày kết thúc ba tháng an cư của các nhà sư không ra khỏi chùa trong mùa mưa. Thủ đô Vientiane đang từng bước hiện đại hóa, hòa nhập vào đời sống quốc tế của một đất nước đầy truyền thống tốt đẹp. Việc nâng niu gìn giữ tốt đẹp của quá khứ là điều mà người Lào luôn luôn tâm đắc. Tục ngữ Lào có câu "đừng ăn thỏa đói, đừng nói thỏa giận". Đây chính là một nét đẹp trong nếp sống của người dân thủ đô Vientiane nói riêng và người dân Lào nói chung. Một điều đáng trân trọng nữa là sự trung thực. Tục ngữ Lào có câu "Thấy mặt đừng nói dối, thấy túi đừng móc" Qua tiếp xúc với các bạn Lào thuộc các bộ tộc Lào ở các địa phương, các tỉnh cũng như ngay tại thủ đô, chúng tôi nhận thấy ngay từ lúc mới làm quen ở mọi người chúng tôi được gặp, đều rất chân

thật và nhiệt tình, từ người dân bình thường đến các nhà trí thức, các vị lãnh đạo cao cấp của nhà nước đều hết sức giản dị chân tình trong cư xử với khách cũng như bạn bè.

Để kết thúc bài viết này, chúng tôi rất đồng tình với đa số du khách nước ngoài khi đến Lào đều có chung một ý kiến như sau: Khách du lịch phương xa từ các thủ đô trên thế giới, các thành phố lớn ồn ào náo nhiệt và ngột thở trong các nhà hộp nhiều tầng khi đến Vientiane sẽ cảm nhận ngay cái yên tĩnh gần như êm ả và một không gian xanh thanh thản có tác dụng làm dịu đi những căng thẳng về tâm lý bởi môi trường sống đầy ô nhiễm của những thành phố đất chật người đông.

Nhân dân Lào Vientiane như mặt trăng tròn. Cảnh sắc và con người của Vientiane có nét đẹp như ánh trăng rằm trong sáng, hiền hòa và êm dịu là một bản sắc riêng với nét đẹp tự nhiên của Vientiane cũng như của cả đất nước Lào. Mùa xuân đang về trên đất nước Lào, người bạn thân thiết, thủy chung với Việt Nam chúng ta, mùa xuân của thủ đô Vientiane Lào trong ánh nắng vàng rực rỡ.